

Tilinpäätös vuodelta 2022

Kunnanhallitus 03.04.2023 § 54
6/02.00/2023

Kuntalain mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Jos joku kunnanhallituksen jäsenistä on estynyt, varajäsen voi hänen puolestaan allekirjoittaa tilinpäätöksen. Kunnanhallitus antaa tilinpäätöksen asiakirjoineen tilintarkastajan tarkastettavaksi sekä tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomusta varten.

Liitteenä on tilinpäätös vuodelta 2022 ja erillisenä asiakirjana Polvijärven kunnan henkilöstökertomus vuodelta 2022.

Vuoden 2022 tilikauden tulos osoittaa -2 514 792,87 euron tulosta.

Tilinpäätös osoittaa alijäämää 1 865 957,29 euroa.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. Tilikauden tuloksen -2 514 792,87 euron osalta, että
 - 1.1. Taseessa olevaa kertynyttä poistoeroa tuloutetaan tuloslaskelmaan kattamaan valmistuneiden kohteiden vuosipoistoja 451 138,13 euroa
 - 1.2. Tilikauden alijäämä 1 865 957,29 euroa kirjataan edellisten tilikausien yli- ja alijäämätileille.
2. Allekirjoittaa vuoden 2022 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajalle tarkastuskertomusta ja tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomusta varten
3. Saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.
4. Valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan tilinpäätöksen vahvistusilmoituksen tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle.

5. Valtuuttaa kunnanjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan tekemään tarvittaessa teknisluontoisia korjauksia tilinpäätösasiakirjaan ennen valtuustokäsittelyä.

Päätös

Kunnanhallitus kävi keskustelua Siun sote -kuntayhtymän vuosien 2021 ja 2022 palkkaharmonisaation kustannusten kirjaamisesta.

Kunnanhallituksen 2. varapuheenjohtaja Riitta Kuronen totesi itsensä esteelliseksi asiassa ja poistui kokoushuoneesta palkkaharmonisaation käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Hyvinvointialueiden perustamisen myötä aikaisemmin perustettujen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien toiminta on päättynyt. Pohjois-Karjalan osalta Siun Soten toiminta on siirtynyt kokonaisuudessaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Siun soten vuoden 2022 tilinpäätöksen laadinnasta vastaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelta on 23.2.2023 kuntiin toimitettu tieto Siun soten jäsenkuntien maksuosuuksien toteutumisesta tilinpäätöksessä 2022 ja alijäämän sekä palkkaharmonisoinnin kattamisesta. Työntekijäjärjestöt ovat riitauttaneet palkkaharmonisaation vain siltä osin, kun kyse on harmonisaation kohdistamisesta ns. kärkipalkkoihin. Asia on jäänyt ratkaisematta ennen henkilöstön siirtymistä liikkeenluovutuksella 1.1.2023 hyvinvointialueen vastuulle.

Kunnan päätöksen tulee perustua lakiin tai kirjanpitolovelvollisen sitoumukseen sivullista kohtaan. Päätös ei voi perustua muuhun aineistoon tai ohjeisiin, kuten ilmoitukseen, suullisiin näkemyksiin tai arvioon siitä kuka voisi vastata mahdollisesta palkkaharmonisaatiokustannuksesta. Siun Soten omistajaohjauskokouksen antama mandaatti 24,1 miljoonasta eurosta on koskenut Siun Soten aikaisten harmonisointineuvottelujen tilannetta, eikä sitä ole tarkoitettu käytettäväksi pakolliseen varaukseen. Omistajaohjauskokouksen päätökset eivät ole muutoksenhakukelpoisia hallintopäätöksiä. Kuntayhtymän toimivaltakysymyksistä säädetään kuntalaissa (410/2015). Omistajaohjauskokouksella ei ole lakiin perustuvaa toimivaltaa, eikä se voi sitoa yhtymävaltuustoa tai kuntien päätöksentekoa.

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautekunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon (8.11.2022, lausunto 133) työtuomioistuimen päätösten ja palkkojen harmonisoinnin perusteella takautuvasti maksettavien palkkojen käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnossa korostetaan sitä, että kuntayhtymän jäsenkunta ratkaisee maksuosuuden tai oikaisun kirjaustavan itsenäisesti riippumatta siitä, millä tavalla kuntayhtymä on esittänyt erän omassa kirjanpidossaan. Lisäksi lausunnossa todetaan, ettei kirjanpitolautekunta ota kantaa näyttökysymyksiin, kuten mahdollisista vaikutuksista tilinpäätökseen tehtäviin kirjauksiin.

Kun on todettu kunnan voivan tehdä itsenäisesti merkinnät kirjanpitonsa osalta, on tilinpäätöksessä otettava kantaa, kuka kantaa vastuun palkkaharmonisaatiosta tai kuinka todennäköistä palkkaharmonisaatiokulun tuleminen kunnan maksettavaksi on sekä tehtävä sen mukaiset kirjaukset. Nyt Siun Soten yksipuolisesti ilmoittaman, maksetun palkkaharmonisaation ylittävän osuuden osalta ei ole olemassa mitään sopimusta, joka olisi erääntynyt tai jonka perusteella 31.12.2022 asti työnantajana olleet tahot olisivat tästä mahdollisesti tulevaisuudessa toteutuvasta palkkaharmonisaatiosta vastuussa liikkeenluovutuksen alaisille työntekijöille.

Voimaanpanolain 20 §:n § 1 momentissa säädetään, että erikois-sairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023. Täten lähtökohtaisesti kaikki varat, velat ja sitoumukset tulee siirtää suoraan lain nojalla Siun Sotelta ja kunnilta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Kuntien rahoittama ja kuntayhtymän omaisuus on siirtynyt tarkasti lain kirjainta noudattaen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Varoilla, veloilla ja sitoumuksilla tällaisessa siirtotilanteessa tulee olla yhtäläiset oikeusvaikutukset. Palkkaharmonisaation osalta voimaanpanolaissa ei ole erillistä säännöstä.

Palkkojen harmonisaatiota koskeva neuvottelu on siirtynyt työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen väliseksi neuvotteluksi. Työnantajaa edustaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Siun Soten sijaan. Mikäli hyvinvointialue sekä työntekijöiden edustajat pääsisivät sopimusratkaisuun palkkaharmonisoinnista, kyseessä olisi luonteeltaan sopimus. Sopimusoikeudellinen pääperiaate kuitenkin on, että sopimus sitoo vain sen osapuolia. Hyvinvointialue ei siten voi sopia 1.1.2023 alkaen kunnan maksuvelvollisuudesta.

Varaukselle tilinpäätöksessä ei ole perusteita, koska mitään erääntynyttä saatavaa ei ole syntynyt. Palkkaharmonisaation osalta toteutumisaikakohtaa, eikä täsmällistä määrää voida tietää ja kunnalle kuuluvana vastuuna sen toteutuminen on enintään mahdollista. Näistä syistä johtuen palkkaharmonisaatio tulee kirjata tilinpäätökseen kirjanpitolain 2 §:n 2 momentin mukaisesti liitetietona.

Asiassa on punnittu kirjanpitolain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädettyä varovaisuuden periaatetta saman lain 3 §:n 1 momentin velvollisuuteen kirjanpidon oikeasta kuvasta ja niiden suhdetta voimaanpanolain 20 §:ään. Riitautuneesta palkkaharmonisaatiosta ei ole mitään sopimusta tai lakiin tai tuomioistuimen päätökseen perustuvaa velvoitetta, jonka pohjalta voitaisiin esittää, että Siun Soten taseeseen olisi muodostunut erääntynyt saatava palkkaharmonisaatiosta henkilöstölle. Mikäli kirjaus tehtäisiin kunnan tilinpäätökseen pakollisena varauksena, kirjanpito ei antaisi laissa säädettyä oikeaa kuvaa.

Edellä olevan mukaiseen johtopäätökseen ovat Siun soten omistajakunnista päätyneet Juuka, Tohmajärvi, Lieksa ja Ilomantsi. Muualla Suomessa asia on ollut vastaavalla tavalla esillä Keski-Suomen ja Päijät-Hämeen kuntayhtymissä.

Keskustelun kuluessa liro Reijonen esitti, että lisäpalkkaharmonisointiin liittyviä kuluja ei kirjata kunnan vuoden 2022 tilinpäätökseen, vaan kunta katsoo niiden kuuluvan hyvinvointialueen vastuulle. Raili Tanskanen kannatti liro Reijosen tekemää esitystä. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli, onko kunnanhallitus yksimielinen liro Reijosen tekemästä ehdotuksesta. Todettuaan, että kunnanhallitus on asiasta yksimielinen, puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päätöksensä.

1. Mahdollisen tulevan vuosien 2021 ja 2022 lisäpalkkaharmonisaatiota koskevan kulun siirtyneen voimaanpanolain 20 §:n mukaisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle eikä tästä tehdä kirjauksia kunnan tilinpäätökseen 2022. Palkkaharmonisaatiosta annetaan tilinpäätöksessä liitetieto.

2. Valtuuttaa kunnanjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan tekemään edellä olevasta päätöksestä johtuvat Siun soten lisäpalkkaharmonisointia koskevat muutokset tilinpäätösasiakirjaan.
3. Tilikauden tuloksen - 2 184 976,87 euron osalta, että
 - 3.1. Taseessa olevaa kertynyttä poistoeroa tuloutetaan tuloslaskelmaan kattamaan valmistuneiden kohteiden vuosipoistoja 451 138,13 euroa
 - 3.2. Tilikauden alijäämä 1 536 141,29 euroa kirjataan edellisten tilikausien yli- ja alijäämätileille.
4. Allekirjoittaa vuoden 2022 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajalle tarkastuskertomusta ja tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomusta varten.
5. Saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.
6. Valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan tilinpäätöksen vahvistusilmoituksen tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle.
7. Valtuuttaa kunnanjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan tekemään tarvittaessa teknisluontoisia korjauksia tilinpäätösasiakirjaan ennen valtuustokäsittelyä.